

60 000 haseł

200 000 objaśnień

SŁOWNIK NIEMIECKO-POLSKI POLSKO-NIEMIECKI z gramatyką

EUROPA
WYDAWNICTWO

SŁOWNIK
NIEMIECKO-POLSKI
POLSKO-NIEMIECKI
z gramatyką

SŁOWNIK
NIEMIECKO-POLSKI
POLSKO-NIEMIECKI
z gramatyką

EUROPA
WYDAWNICTWO

Dyrektor, redaktor naczelny
Wojciech Głuch

Zespół autorski i redakcyjny Wydawnictwa EUROPA
pod kierunkiem Janusza Unterbergera

Korekta
Ewa Grochowska-Maszewska, Krzysztof Petek, Marek Wielkan

Projekt okładki
Michał Świerzawski, Studio MAK

Łamanie i przygotowanie do druku
Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF

Wydanie drugie 2007

© 2004 by Wydawnictwo EUROPA

Wszystkie prawa zastrzeżone, szczególnie prawo do przedruku i tłumaczeń na inne języki. Żadna część tej książki nie może być publikowana bez uprzedniej zgody wydawnictwa. Dotyczy to również sporządzania fotokopii, mikrofilmów oraz przenoszenia danych do systemów komputerowych.

ISBN 978-83-7407-161-1

Wydawnictwo EUROPA Sp. z o.o.

50-011 Wrocław, ul. Kościuszki 35

tel. 071 346 30 11, faks 071 346 30 15

e-mail: europa@wydawnictwo-europa.pl

www.wydawnictwo-europa.pl

Druk i oprawa

Drukarnia im. Adama Półtawskiego, Kielce

Od Wydawcy

Słownik niemiecko-polski oraz polsko-niemiecki Wydawnictwa EUROPA adresowany jest do Polaków uczących się języka niemieckiego na poziomie podstawowym i średnim. Słownik zawiera ok. 60 000 haseł i zarys gramatyki języka niemieckiego.

Autorzy przedstawili w sposób wyważony różne rejestry współczesnej niemieckiej: od języka literackiego poprzez słownictwo fachowe po potoczny język niemiecki. W opisie uwzględniono także regionalizmy, czyli wyrażenia typowe jedynie dla niektórych części niemieckiego obszaru językowego. Orientację w tym zakresie ułatwiają czytelnikowi kwalifikatory, wskazujące na podstawową dziedzinę użycia oraz wartość stylistyczną szukanego wyrazu.

Słownik zawiera rozbudowane informacje gramatyczne na temat form fleksyjnych poszczególnych wyrazów oraz, co stanowi swoiste novum w tego typu opracowaniach leksykograficznych, informacje dotyczące związku rzędu (rekcji). W opisie haseł niemieckich zawarto również liczne sugestie dotyczące możliwych kontekstów użycia poszczególnych słów. Przy niemieckich wyrazach pochodzenia obcego podano ich wymowę w transkrypcji API.

Wykaz skrótów i kwalifikatorów

A	- Akkusativ (biernik)	islam.	- islamski, islamistyczny	poet.	- poetycki
akcent.	- akcentowany	itd.	- i tak dalej	pol.	- polski
anat.	- anatomiczny	itp.	- i tym podobny	polit.	- polityczny
ang.	- angielski	jd.	- jemand	por.	- porównaj
archit.	- architektoniczny	jdm.	- jemandem	pot.	- potoczny
artyst.	- artystyczny	jdn.	- jemanden	przen.	- znaczenie przenośne
Austr.	- Austria	jds.	- jemand (e)s	przestarz.	- przestarzały
austr.	- austriacki	jęz.	- język, językowy, językoznawczy	przysł.	- przysłowie
bank.	- bankowy	jur.	- prawniczy	psych.	- psychologiczny
bezokol.	- bezokolicznik	katol.	- katolicki	r. m.	- rodzaj męski
bibl.	- biblijny	kolej.	- kolejowy, kolejarski	r. n.	- rodzaj nijaki
bioch.	- biochemiczny	komunik.	- komunikacyjny	r. ż.	- rodzaj żeński
biol.	- biologiczny	komp.	- komputerowy	rad.	- radiowy
boks.	- bokerski	kosmet..	- kosmetyczny	region.	- regionalny
bot.	- botaniczny	kulin.	- kulinarny	rel.	- religijny
bud.	- budowlany	lit.	- literacki	ret.	- retoryczny
chem.	- chemiczny	log.	- logiczny	rodz. nieokr.	- rodzajnik nieokreślony
chrz.	- chrześcijański	lot.	- lotniczy	rodz. okreśł.	- rodzajnik określony
D	- Dativ (celownik)	l. mn.	- liczba mnoga	roln.	- rolniczy
druk.	- drukarski	l. poj.	- liczba pojedyncza	rzem.	- rzemieślniczy
dypl.	- dyplomacja, dyplomatyczny	łac.	- łaciński	sam.	- samochodowy
dziec.	- dziecięcy	mar.	- marynarski	seks.	- seksualny
ekonom.	- ekonomiczny	mat.	- matematyczny	społ.	- społeczny, nauki społeczne
ekumen.	- ekumeniczny	mebl.	- meblowy	sport.	- sportowy
elektr.	- elektryczny	med.	- medyczny	statyst.	- statystyczny
elektron.	- elektroniczny	melior.	- melioracyjny	stud.	- studencki
etw.	- etwas	met.	- meteorologiczny	styl.	- stylistyczny
eufem.	- eufemizm, eufemiczny	milit.	- militarny, wojskowy	syn.	- synonim, synonimiczny
ewang.	- ewangelicki	mit.	- mitologia, mitologiczny	szkoln.	- szkolny
fach.	- fachowy	młodz.	- młodzieżowy	szt.	- sztuki plastyczne
film.	- filmowy	muz.	- muzyczny	Szwajc.	- Szwajcaria
filoz.	- filozoficzny	myśliw.	- myśliwski	szwajc.	- szwajcarski
fiz.	- fizyka	najcz.	- najczęściej	średniow.	- średniowieczny
fot.	- fotograficzny	neg.	- negatywny	teatr.	- teatralny
franc.	- francuski	nieakcent.	- nieakcentowany	techn.	- techniczny
G	- Genitiv (dopełniacz)	Niem.	- Niemcy	telefon.	- telefoniczny
geneal.	- genealogiczny	niem.	- niemiecki	telek.	- telekomunikacja
genet.	- genetyczny	nieodm.	- nieodmienny	telew.	- telewizyjny
geogr.	- geograficzny	nieokr.	- nieokreślony	teol.	- teologiczny
geolog.	- geologiczny	nieosob.	- nieosobowo	turyst.	- turystyczny
geom.	- geometryczny	N	- Nominativ (biernik)	urzęd.	- urzędowy
germ.	- germański	np.	- na przykład	wet.	- weterynaryjny
górn.	- górniczy	opt.	- optyczny	wł.	- włoski
gr.	- grecki	pd.	- południowy	wulg.	- wulgarny
handl.	- handlowy	pn.	- północny	zool.	- zoologiczny
hist.	- historyczny	podn.	- podniósł	żart.	- żartobliwy
introlig.	- introligatorski			żarg.	- żargon
iron.	- ironiczny				

a

A, a [a:]; *das*; -, - (pot.: -s, -s) **1.** A, a (litera alfabetu)
2. [muz.] A, a, la (dźwięk)

Aa, *das*; -s, *tylko l. poj.* [dziec.] ee, kupka

Aal, *der*; -(e)s, -e [zool.] wegorz

aalen, **sich**, *aalte sich*, *hat sich geealt* in+D/an+D: [pot.] przeciągnąć się, przeciągać się, wyciągnąć się, wyciągać się, wylegiwać się (np. na słońcu/na plaży)

aalglatt **1.** [rzadko] bardzo śliski (np. uchwyt)
2. [przen., neg.] nieuchwytny, zwinny, przebiegły, chytry (np. przeciwnik); nieuchwytnie, zwinnie, przebiegle, chytrze (np. unikać czegoś)

Aas, *das*; -es, -e/Äser **1.** (l. mn. Aase) zdechłe, padłe (rozkładające się) zwierzę **2.** (tylko l. poj.) padlina, ścierwo, zdechlizna **3.** (l. mn. Äser) [przen., pot., neg.] podły człowiek, podlec, świnią **4.** (l. mn. Äser) [przen., pot.] biedak **5.** (l. mn. Äser) [przen., pot.] nikt, pies z kulawą nogą

aasen, *aast*, *aaste*, *hat geaast* A: [region.] (roz-)trwonąć, (z-)marnotrawić (np. pieniądze)

Aasfliege, *die*; -, -n [zool.] ścierwica (much)

Aasfresser, *der*; -s, - [zool.] padlinożerca, zwierzę padlinożerne

Aasgeier, *der*; -s, - **1.** [zool.] ścierwnik, sęp padlinożerny **2.** zwierzę padlinożerne (ogólnie, np. hiena, kruk) **3.** [przen., pot., neg.] sęp, wyzyskiwacz

Aasgeruch, *der*; -(e)s, *gerüche* zapach padliny

ab **1.** D: [handl., komunik.] od (w znaczeniu przestrzennym), z, loco **2.** w zwrotach: • *gleich hinter der Kreuzung rechts ab* = zaraz za skrzyżowaniem w prawo • *weit ab von der Autobahn wohnen* = mieszkać daleko od autostrady • *Das sind nur zwei Schritte ab vom Weg.* = To tylko dwa kroki w bok od drogi. • *fünf Kilometer ab von diesem Ort* = w odległości pięciu kilometrów od tej miejscowości • *Berlin ab 14:00* = odjazd z Berlina o 14:00 • *auf und ab* = w tę i z powrotem

abändern, *ändert ab*, *änderte ab*, *hat abgeändert* **1.** A: wprowadzić, wprowadzać (częściowe) zmiany, nanieść, nanosić (drobne) poprawki w czymś (np. w programie) **2.** A: przerobić, przerobić

Abänderung, *die*; -, -en **1.** (częściowa) zmiana, (drobna) poprawka, dokon(-yw)-anie zmian, wprowadzenie, wprowadzanie poprawek **2.** przeróbka

Abänderungsklausel, *die*; -, -n [jur.] klauzula o możliwości wprowadzenia zmian, zastrzeżenie zmian

abarbeiten, *arbeitet ab*, *arbeitete ab*, *hat abgearbeitet* **1.** A: odpracow(-yw)-ać coś, odrobić, odrabiać coś (pracą) (np. długi) **2.** A: odrobić, odrabiać, wyrobić, wyrabiać (np. pensum godzinowe)

abarbeiten, **sich**, *arbeitet sich ab*, *arbeitete sich ab*, *hat sich abgearbeitet* namęczyć się, napracować się, zaharow(-yw)-ać się (na śmierć)

Abart, *die*; -, -en [szczególnie biol.] odmiana, (odmienny) gatunek

abartig **1.** [neg., seks.] zбочony, perwersyjny (np. upodobania); perwersyjnie **2.** [pot., neg.] absurdal-

ny, absurdalnie (np. ceny), nienormalny, nienormalnie

abästen, *ästet ab*, *ästete ab*, *hat abgeästet* A: pozba-wi(-a)ć (np. dąb) gałęzi, oczyścić, oczyszczać z ga-łęzi

abätzen, *ätzt ab*, *ätzte ab*, *hat abgeätzt* A: [techn.] usunąć, usuwać (np. lakier) za pomocą żrącej sub-stancji

Abbau, *der*; -(e)s, *tylko l. poj.* **1.** rozbiórka, demontaż (np. stoisk, rusztowań) **2.** ograniczenie, ogranicza-nie (np. przywilejów), redukcja (np. miejsc pracy) **3.** obniżka, redukcja (np. płac) **4.** likwidacja (np. hałdy smieci) **5.** wyzbycie się, wyzbywanie się (np. uprzedzeń) **6.** zanik

abbauen, *baut ab*, *baute ab*, *hat abgebaut* **1.** A: roze-brać, rozbiierać, (z-)demontować (np. rusztowania, maszyny) **2.** A: ograniczyć, ograniczać (liczebnie), (z-)redukować (np. urzędników) **3.** A: obniżyć, ob-niżać, (z-)redukować (np. płace, ceny) **4.** A: (z-)li-kuwidować (np. ulgi podatkowe) **5.** A: pozby(-wa)-ć się, wyzby(-wa)-ć się (np. uprzedzeń, agresji)

abbauen, **sich**, *baut sich ab*, *baute sich ab*, *hat sich ab-gebaut* **1.** [przen.] słabnąć, z(-a)-nikać (np. o uprzedzeniach) **2.** ulec, ulegać rozpadowi, rozłożyć się

Abbauverfahren, *das*; -s, - [górn.] metoda eksploata-cji, sposób wydobycia

abbeißen, *beißt ab*, *biss ab*, *hat abgebissen* A: od-gryźć, odgryzać, ugryźć (np. kawałek czekolady)

abbeizen, *beizt ab*, *beizte ab*, *hat abgebeizt* A: [techn.] usunąć, usuwać przy użyciu zmywacza, rozpu-szczalnika (np. farbę z drzwi)

abbekommen, *bekommt ab*, *bekam ab*, *hat abbekom-men* **1.** A: otrzym(-yw)-ać, dosta(-wa)-ć (swoją część, np. połowę spadku), dosta(-wa)-ć się (np. do-stała mu się połowa spadku) **2.** [przen., pot.] w zwrotach: • *Der Bus hat zum Glück nichts abbekom-men.* = Autobus na szczęście nie został uszkodzony. • *Hast du was abbekommen?* = Jesteś ranny?/Odnio-słeś jakiego obrażenia? • *Der Ficus hat was abbekom-men.* = Fikusowi coś się stało (np. zaczął schnąć)./Z Fikusem coś się dzieje. **3.** A: [pot.] usu-nąć, usuwać, zdjąć, zdejmować, oderwać, odrywać

abberufen, *beruft ab*, *berief ab*, *hat abberufen* A: [urzęd.] odwoł(-yw)-ać ze stanowiska (np. ambas-a-dora)

Abberufung, *die*; -, -en [urzęd.] odwołanie (ze stano-wiska)

abbestellen, *bestellt ab*, *bestellte ab*, *hat abbestellt* A: [handl.] odmówić, odmawiać (np. prenumeratę ga-zety), wycof(-yw)-ać, cofnąć

Abbestellung, *die*; -, -en [handl.] odwołanie, wycofa-nie zamówienia

abbetteln, *bettelt ab*, *bettelte ab*, *hat abgebettelt* jdm., A: [przen., pot.] wyprosić, wyżebrać, wysepić

abbezahlen, *bezahlt ab*, *bezahlte ab*, *hat abbezahlt* A: spłacić, spłacać (np. długi)

abbiegen, *biegt ab*, *bog ab*, *hat/ist abgebogen* **1.** (ist) skręcić, skręcać, zбочyć, zбочać, zjechać, zjeżd-żać (np. o drodze, o samochodzie) **2.** A: (hat) od-giąć, odginać (np. krąg)

Abbiegespur, *die*; -, -en (oznaczony na jezdni) pas dla pojazdów skręcających

Abbiegung, *die*; -, -en skręt, odgałęzienie (drogi, szosy)

Abbild, *das*; *-(e)s, -er* odbicie, kopia, podobizna, wizerunek

abbilden, *bildet ab, bildete ab, hat abgebildet* A: odtworzyć, odtwarzać, przedstawi(-a)ć graficznie (np. jakąś scenę, osobę)

Abbildung, *die*; *-, -en* **1.** odbicie, odzwierciedlenie (np. rzeczywistości) **2.** rysunek, rycina, ilustracja (w książce lub czasopiśmie) **3.** [mat.] odwzorowanie, funkcja

abbinden, *bindet ab, band ab, hat abgeunden* **1.** A: odwiązać (-yw-)ać, rozwiązać (-yw-)ać (np. fartuch, krawat) **2.** A: [med.] podwiązać (-yw-)ać (np. żyłę, pepowinę) **3.** A: [med.] odpepować (noworodka) **4.** A: związać (-yw-)ać (np. włosy)

Abbitte, *die*; *-, -en* [podn.] (ceremonialne) przeprosiny, (ceremonialna) prośba o wybaczenie

abblasen, *bläst ab, blies ab, hat abgeblasen* **1.** A, von+D: zdmuchnąć, zdmuchiwać (np. kurz z półki) **2.** A: odmuchiwać (-iw-)ać coś z kurzu i. in. (np. książkę)

abblasen, *blasst ab, blaste ab, ist abgeblasst* [podn.] (wy-)blaknąć, (wy-)blednąć, (wy-)płowić (np. o kolorach)

abblättern, *blättert ab, blätterte ab, ist abgeblättert* (s-)tracić liście lub płatki kwiatów (o roślinach), osyp (-yw-)ać się (o liściach i kwiatach)

abblenden, *blendet ab, blendete ab, hat abgeblendet* [sam.] zmieni(-a)ć światła drogowe na mijania

Abblendlicht, *das*; *-(e)s, -er* [sam.] światła krótkie, światła mijania

abblitzen, *blitzt ab, blitzte ab, hat/ist abgeblitzt* A: (hat) [pot.] odprawi(-a)ć kogoś (z kwitkiem), da(-wa)ć kosza (np. chłopakowi)

abblocken, *blockt ab, blockte ab, hat abgeblockt* **1.** A: [sport.] zablokować (np. piłkę, prawy sierpowy) **2.** A: [przen.] kategorycznie odmówić, odmawiać odpowiedzi (np. na pytania)

abblühen, *blüht ab, blühte ab, hat/ist abgeblüht* [podn.] przekwitać, przekwitnąć (np. o tulipanach)

abbrausen, *braust ab, brauste ab, hat/ist abgebraust* **1.** A: (hat) umyć pod prysznicem (np. dziecko), opłukać pod natryskiem (np. ziemniaki) **2.** (ist) [pot.] odjechać, odjeżdżać z hałasem (szybko), da(-wa-)ć po gazie

abbrechen, *bricht ab, brach ab, hat/ist abgebrochen*

1. A: (hat) odłamać (-yw-)ać, ułamać (-yw-)ać (np. gałązkę, kwiat) **2.** sich (D), A: (hat) ułamać (-yw-)ać, ukrużyć sobie (np. ząb) **3.** A: (hat) zwinąć, zwinąć (np. namioty, obóz, rusztowania) **4.** A: (hat) (z-)burzyć, wyrzucić, wyrzucić (np. stary dom) **5.** A: (hat) zerwać, zrywać (np. stosunki dyplomatyczne)

abbremsen, *bremst ab, bremste ab, hat abgebrems* (przy-)hamować, zahamować, (z-)redukować prędkość jazdy (np. o kierowcy)

abrennen, *brennt ab, brannte ab, hat/ist abgebrannt* **1.** A: (hat) spalać, spalić, puścić, puszczać z dymem (np. dom, wieś) **2.** A: (hat) wypalić, wypalać (np. łaskę, ściernisko, pozbywając się trawy, słomy)

Abbreviation, *die*; *-, -en* [fach.] abrewiacja

Abbreviatur, *die*; *-, -en* [fach.] skrót, abrewiatura

abbringen, *bringt ab, brachte ab, hat abgebracht* A, von+D: odwieść, odwozić (kogoś np. od realizacji planu), sprowadzić, sprowadzać (kogoś np. z dobrej drogi)

abbröckeln, *bröckelt ab, bröckelte ab, hat/ist abgebröckelt* **1.** (ist) kruszyć się i odpadać po kawałku (np. o tynku) **2.** A: (hat) (u-)kruszyć, odłamać (-yw-)ać po kawałku (np. chleb)

Abbruch, *der*; *-(e)s, -brüche* **1.** (tylko l. poj.) zwinięcie, zwijanie (np. namiotów, obozu) **2.** (tylko l. poj.) zburzenie, wyburzenie, wyburzanie, rozbiórka (np. starego domu) **3.** (l. mn. rzadko) zerwanie, zrywanie (np. stosunków dyplomatycznych)

Abbrucharbeit, *die*; *-, -en* (najcz. l. mn.) roboty rozbiórkowe

Abbruchgenehmigung, *die*; *-, -en* zezwolenie na rozbiórkę (budynku)

Abbruchhaus, *das*; *es, -häuser* dom do rozbiórki

abbruchreif nadający się do rozbiórki

abbrühen, *brüht ab, brühte ab, hat abgebrüht* A: sparzać, sparzać, oparzyć (np. kurę), obgotować (-yw-)ać, zblanszować (np. warzywa)

abbrummen, *brummt ab, brummt ab, hat/ist abgebrummt* **1.** A: (hat) [pot.] odsiedzieć, odsiadywać (np. karę) **2.** (ist) odjechać, odjeżdżać z warkotem silnika

abbuchen, *bucht ab, buchte ab, hat abgebuht* A: [bank.] odpisać (-yw-)ać, ściągnąć, ściągać (np. jakąś sumę) z konta, obciążyć, obciążać konto (np. jakąś kwotą)

Abbuchung, *die*; *-, -en* **1.** [bank.] odpis z konta, obciążenie konta **2.** [bank.] kwota odpisana z konta

abbürsten, *bürstet ab, bürstete ab, hat abgebürstet*

1. A: usunąć, usuwać przy pomocy szczotki, zbierać szczotką, wycesać (np. fuzele) **2.** A: wyszczotkować, wycesać, oczyścić, oczyszczać szczotką (np. płaszcz) **3.** A: [przen.] obsztorcować (np. pracowników)

abbüßen, *büßt ab, büßte ab, hat abgebüßt* **1.** A: [rel.] odpokutować (np. grzechy, winę) **2.** A: [przen., jur.] ponieść, ponieść (karę)

Abc, Abece [a:be:tse:]; *das*; *-, -l* (l. mn. rzadko) **1.** abc, abecadło, alfabet **2.** [przen.] abc, podstawy (np. zdrowego żywienia)

ABC-Alarm [a:be:tse:alarm]; *der*; *-(e)s, -e* [milit.] alarm ogłoszony w wypadku użycia broni atomowej, biologicznej i chemicznej

Abc-Buch/Abcebuch [a:be:tse:bu:x]; *das*; *-(e)s, -Bücher/bücher* [szkoln.] elementarz

abchecken [ap'tʃekən]; *checkt ab, checkte ab, hat abgecheckt* A: sprawdzić, sprawdzać, (s-)kontrolować (np. pasażerów, terminy, urządzenia)

Abc-Schütze/Abcegeschütze [a:be:tse:jytʃə]; *der*; *-n, -n* [szkoln.] pierwszak, pierwszoklasista

ABC-Waffen [a:be:tse:vafən]; *die*; *l. mn.* [milit.] broń atomowa, biologiczna, chemiczna

abdämmen, *dämmt ab, dämmte ab, hat abgedämmt*

1. A: (za-)tamować (np. wodę) **2.** A: otoczyć, otaczać tamą, wałem przeciwpowodziowym, obwałować (np. teren, staw)

Abdämmung, *die*; *-, -en* **1.** [techn.] obwałowanie **2.** teren otoczony tamą, wałem przeciwpowodziowym

abdampfen, *dampft ab, dampfte ab, hat/ist abgedampft* (ist) odparować (-yw-)ać, oddać (-wa-)ć parę (np. o ziemniakach)

abdämpfen, *dämpft ab, dämpfte ab, hat abgedämpft* A: (s-)tłumić, (przy-)tłumić, (z-)łagodzić (np. hałas, ja-

skrawy kolor) **2.** A: (u-)parować, (u-)gotować na parze (np. ziemniaki)

abdanken, *dankt ab, dankte ab, hat abgedankt* podać(-wa)-ć się do dymisji, złożyć, składać urząd (np. o ministrze), abdykować, zrzec się, zrzekać się tronu (np. o królu)

Abdankung, *die; -, -en* ustąpienie, rezygnacja, poddanie się do dymisji, abdykacja

abdecken, *deckt ab, deckte ab, hat abgedeckt* **1.** A: odkryć, odkrywać, uchylić, uchylać, podnieść, podnosić (np. koldrę) **2.** A: zdjąć, zdejmować okrycie, narzutę (np. z tapczanu) **3.** A: (po-)zbierać, (po-)sprzątać (ze stołu) **4.** A: zerwać, zrywać (np. dach) **5.** A, mit+D: przykryć (-wa)-ć, zakryć (-wa)-ć (np. wykop na ulicy deskami) **6.** A: osłonić, osłaniać, ochronić, ochraniać (np. królową w szachach)

Abdeckplatte, *die; -, -en* [bud.] płyta pokrywająca, płyta nakrywająca

Abdeckung, *die; -, -en* **1.** przykrycie, przykrywanie czegoś czymś **2.** osłonięcie, osłanianie, ochranianie, ochrona (np. królowej w szachach)

abdichten, *dichtet ab, dichtete ab, hat abgedichtet* A, mit+D: uszczelnić(-a)-ć (np. okna kitem)

Abdichtung, *die; -, -en* **1.** uszczelnienie, uszczelnianie czegoś czymś **2.** [techn.] uszczelnienie, uszczelka, izolacja

abdrängen, *drängt ab, drängte ab, hat abgedrängt* **1.** A: wyprzeć, wypierać, odeprzeć, odpierać (np. demonstrantów) **2.** A, von+D: zepchnąć, spychać (kogoś np. z zajmowanego przez niego miejsca)

abdrehen, *dreht ab, drehte ab, hat/ist abgedreht* **1.** A: (hat) skrecić, skrecać, wyłączyć, wyłączać, zamknąć, zamykać (np. radio, ogrzewanie, kurek z wodą, światło) **2.** A: (hat) zakrecić, zakrecać, odciąć, odcinać, zamknąć, zamykać (np. dopływ gazu, prądu, wody) **3.** A, von+D: (hat) ukrecić, ukrecać, ur(-y)-wać, oderwać, odrywać (np. ogonek od jabłka, guzik od płaszcza) **4.** A/sich (A): (hat) odwrócić, odwracać (np. twarz/się)

abdröscheln, *drischt ab, drösch ab, hat abgedröscheln* **1.** A: (wy-)młócić, zmłócić (zboże) **2.** A: [przen.] odklepać, wyrecytować (np. przemówienie)

abdriften, *driftet ab, driftete ab, ist abgedriftet* [mar.] zboczyć, zbacać z kursu, dryfować (np. o statku)

abdrösseln, *drosselt ab, dröselte ab, hat abgedrösselt* A: [rzadko] udusić kogoś

Abdruck I, *der; -(e)s, -e* **1.** (tylko I. poj.) przedruk, druk (o procesie) **2.** odbitka, kopia, reprodukcja

Abdruck II, *der; -(e)s, -drücke* **1.** (tylko I. poj.) odcisnięcie, odciskanie (np. czegoś w wosku) **2.** odcisk (np. palca), ślad (np. butów)

abdrücken, *drückt ab, drückte ab, hat abgedrückt* A: (wy-)drukować, przedrukować(-yw)-ać (np. nowelę)

abdrücken, *drückt ab, drückte ab, hat abgedrückt* **1.** D, A: zacisnąć, zaciskać, ścisnąć, ścisnąć (komuś np. żyłę) **2.** [przen.] w zwrotach: • *Es drückte mir die Luft ab.* = Zaparło mi dech w piersiach. • *Angst drückt mir die Kehle ab.* = Strach ścisną mi gardło. **3.** D, A: odgnieść, odgniatać (kogoś np. rękę), zmiażdżyć (komuś np. palec) tak mocno, że odpadnie **4.** A, in+D: odcisnąć, odciskać (np. pieczęć w wosku) **5.** A, von+D: odepchnąć, odpychać (np. łódkę od brzegu)

abdrücken, *sich, drückt sich ab, drückte sich ab, hat sich abgedrückt* odcisnąć się, odciskać się, odgnieść się, odgniatać się (np. o śladzie butów)

abdunkeln, *dunkelt ab, dunkelte ab, hat/ist abgedunkelt* A: (hat) zaciemnić(-a)-ć, przyciemnić(-a)-ć (np. okna)

Abdunkelung, *die; -, -en* zaciemnienie (np. okien w czasie wojny)

abbuschen, *duscht ab, duschte ab, hat abgeduscht* A/sich (A): obmy(-wa)-ć pod prysznicem (np. dziecko/się)

abdüsen, *düst ab, düste ab, ist abgedüst* [pot.] szybko (wy-)jechać, zniknąć, zniknąć, spadać, zmykać (np. Spadamy stad!)

abebben, *ebbt ab, ebhte ab, ist abgeebbt* (o-)słabnąć, (u-)cichnąć, przebrzmie(-wa)-ć, (prze-)mijać (np. o hałasie, burzy, zdenerwowaniu)

abeben, *ebnet ab, ebnete ab, hat abgeebnet* A: zrównać, wyrównać, (z-)niwelować (np. teren)

Abend, *der; -s, -e* **1.** wieczór (pora dnia) **2.** przyjęcie wieczorne, wieczorek, wieczornica

Abendandacht, *die; -, -en* [rel.] nabożeństwo wieczorne

Abendanzug, *der; -(e)s, -anzüge* garnitur wieczorowy

Abendblatt, *das; -(e)s, -blätter* dziennik wieczorny

Abendbrot, *das; -(e)s, -e* (I. mn. rzadko) (skromniejsza) kolacja

Abenddämmerung, *die; -, -en* (I. mn. rzadko) zmrok, zmierzch

Abendessen, *das; -s, -* (obfitsza, bardziej uroczysta) kolacja

Abendgebet, *das; -(e)s, -e* [rel.] modlitwa wieczorna

Abendgesellschaft, *die; -, -en* **1.** [podn.] przyjęcie wieczorne **2.** [podn.] towarzystwo (grono gości)

Abendgottesdienst, *der; -es, -e* [katol.] msza wieczorna, [ewang.] nabożeństwo wieczorne

Abendgymnasium, *das; -s, -gymnasien* [szkoln.] gimnazjum wieczorowe

Abendhimmel, *der; -s, tylko I. poj.* wieczorne niebo (o zachodzie słońca)

Abendkasse, *die; -, -n* kasa w kinie lub teatrze czynna bezpośrednio przed (wieczorną) projekcją filmu lub (wieczornym) spektaklem

Abendkleid, *das; -(e)s, -er* suknia wieczorowa

Abendkurs, *der; -es, -e* kurs wieczorowy

Abendland, *das; -(e)s, tylko I. poj.* Europa, Zachód, europejski krąg kulturowy, który ukształtował się w średniowieczu pod wpływem kultury antycznej i chrześcijaństwa

abendländisch zachodni, europejski, dotyczący, wywodzący się z europejskiego kręgu kulturowego

abendlich wieczorny

Abendmahlzeit, *die; -, -en* wieczorny posiłek

Abendmusik, *die; -, -en* (I. mn. rzadko) (mały) wieczorny koncert, wieczorne muzykowanie

Abendnachrichten, *die; I. mn.* wiadomości wieczorne (w radiu lub w telewizji)

Abendprogramm, *das; -(e)s, -e* wieczorna część programu (radiowego lub telewizyjnego)

Abendrot, *das; -(e)s, tylko I. poj.* zorza wieczorna

Abendröte, *die; -, tylko I. poj.* zorza wieczorna

abends wieczorem (np. o godz. 8.00 wieczorem, w czwartek wieczorem)

Abendschule, *die*; -, *-en* [szkoln.] szkoła wieczorowa

Abendsonne, *die*; -, *tylko l. poj.* wieczorne słońce

Abendstern, *der*; *-(e)s*, *tylko l. poj.* gwiazda wieczorna (Wenus)

Abendstunde, *die*; -, *-n* ⟨najcz. l. mn.⟩ wieczorna pora

Abendtoilette, *die*; -, *-n* toaleta, kreacja wieczorowa

Abendunterricht, *der*; *-(e)s*, *tylko l. poj.* [szkoln.] zajęcia w systemie wieczorowym

Abendveranstaltung, *die*; -, *-en* uroczystość, impreza kulturalna odbywająca się wieczorem

Abendzeit, *die*; -, *tylko l. poj.* pora wieczorna

Abendzeitung, *die*; -, *-en* gazeta wieczorna, dziennik wieczorny

Abenteurer, *das*; *-s*, *-* przygoda, osobliwe zdarzenie

Abenteuerfilm, *der*; *-(e)s*, *-e* film przygodowy

Abenteuergeschichte, *die*; -, *-n* **1.** przygoda, ciąg przygód **2.** powieść przygodowa

abenteuerlich **1.** przygodowy, awanturniczy; przygodowo, awanturniczo **2.** [też neg.] ryzykowny; ryzykownie **3.** osobliwy, dziw(-acz)-ny, ekstrawagancki; osobliwie, dziw(-acz)-nie, ekstrawagancko

Abenteurlust, *die*; -, *tylko l. poj.* pragnienie doznania silnych wrażeń, żądza przygód

abenteuerlustig spragniony przygód

Abenteurerroman, *der*; *-(e)s*, *-e* powieść przygodowa

Abenteuerspielplatz, *der*; *-es*, *-plätze* plac zabaw, na którym nie ma tradycyjnych urządzeń do zabawy (huśtawek itd.), lecz wyłącznie materiały, z których dzieci mogą robić użytek według własnego pomysłu, np. zmieniać teren, wznosić obiekty i in.

Abenteurersucht, *die*; -, *tylko l. poj.* żądza przygód

abenteuersüchtig żądny przygód

Abenteurerurlaub, *der*; *-(e)s*, *-e* urlop ze zorganizowanymi przez biuro podróży przygodami, niecodziennymi (czasami niebezpiecznymi) atrakcjami (np. podróż przez pustynię, safari)

Abenteurer, *der*; *-s*, *-* [neg.] człowiek szukający przygód, awanturnik

Abenteurerfilm, *der*; *-(e)s*, *-e* film przygodowy

Abenteurerlust, *die*; -, *tylko l. poj.* pragnienie doznania silnych wrażeń, żądza przygód

Abenteurerroman, *der*; *-(e)s*, *-e* powieść przygodowa

aber **1.** ale, lecz, zaś **2.** jednak(-że) **3.** ależ

Aber, *das*; *-s*, *-* ⟨pot.: -s⟩ **1.** „ale”, sprzeciw **2.** „ale”, trudność, wątpliwość, zastrzeżenie

Aberglaube/**Aberglauben**, *der*; *-(n)s*, *tylko l. poj.* [neg.] przesąd, zabobon

abergläubig [rzadziej] zabobonny, przesądny (o osobach)

abergläubisch zabobonny, zabobonnie, przesądny, przesądnie (o osobach i zachowaniach)

aberhundert/**Aberhundert** [podn.] (niezliczone) setki (np. światel)

aberhunderte/**Aberhunderte** *l. mn. von*: [podn.] (niezliczone) setki (np. ludzi)

aberkennen, *erkennt ab*, *erkannte ab*, *hat aberkannt* jdm., *A*: [urzęd.] odebrać, odbierać, pozbawi(-a)-ć (kogoś np. praw obywatelskich)

Aberkennung, *die*; -, *-en* (l. mn. rzadko) [urzęd.] odebranie, pozbawienie (np. praw obywatelskich)

abermalig [podn.] ponownie, powtórny

abermals [podn.] znów, znowu, ponownie, powtórnie
aberten, *erntet ab*, *erntete ab*, *hat abgeerntet* *A*: [roln.] sprzątnąć, sprzątać (z pola)

Aberration, *die*; -, *-en* [fach.] aberracja

abertausend/**Abertausend** [podn.] (niezliczone) tysiące (np. gwiazd)

abertausende/**Abertausende** *l. mn. von*: [podn.] (niezliczone) tysiące (np. pielgrzymów)

Abervitz, *der*; *-es*, *tylko l. poj.* [podn.] niedorzeczność, szaleństwo

abervitzig [podn.] niedorzeczny, nieodręczny; szalony, oszalenie

aberrziehen, *erzieht ab*, *erzog ab*, *hat aberrzogen* jdm., *A*: odzwyczczać, odzwyczczać, oduczyć, oduczać (w procesie wychowania) (np. dzieci kłamstwa)

abfackeln, *fackelt ab*, *fackelte ab*, *hat abgefackelt* **1.** *A*: [techn.] wypalić, wypalać, spalić, spalać (np. sadzę w kominie) **2.** *A*: [pot.] zhańcować, podpalić (np. stodołę)

abfahrbereit gotowy do odjazdu (np. o uczniach, o autobusie)

abfahren, *fährt ab*, *fuhr ab*, *hat/ist abgefahren* **1.** (ist) odjechać, odjeżdżać (np. o pociągu, osobie), odpłynąć, odpływać (np. o statku) **2.** (ist) [pot.] w zwrócić: • *Fahr ab!* = Spadaj! **3.** *von*+*D*: (ist) zjechać, zjeżdżać (np. z autostrady), zboczyć, zbaczać (np. z drogi) **4.** *in*+*A*: (ist) zjechać, zjeżdżać (np. do doliny), wykon(-yw)-ać zjazd (na nartach) (np. ku dolinie) **5.** *A*: (ist) zjechać, zjeżdżać (np. ze wzgórze, po zboczu) **6.** *A*: (hat) wywieźć, wywozić (np. gruz, śmieci) **7.** *A*: (hat) zwieźć, zwozić (np. siano)

abfahren, *sich*, *fährt sich ab*, *fuhr sich ab*, *hat sich abgefahren* zuży(-wa)-ć się na skutek częstej jazdy (np. o oponach)

Abfahrt, *die*; -, *-en* odjazd (np. pociągu), odpłynięcie (np. statku)

abfahrbereit gotowy do odjazdu (np. o uczniach, o autobusie)

Abfahrtsgleis/**Abfahrtsgleis**, *das*; *-es*, *-e* [fach.] tor odjazdowy (na koleji), tor, z którego odjeżdża pociąg

Abfahrtschlag, *der*; *-(e)s*, *-hänge* [sport.] zbrocze zjazdowe (do zjazdów narciarskich)

Abfahrtsignal, *das*; *-(e)s*, *-e* [fach.] sygnał (do odjazdu)

Abfahrtslauf, *der*; *-(e)s*, *-läufe* [sport.] bieg zjazdowy (narciarski)

Abfahrtspiste, *die*; -, *-n* [sport.] trasa zjazdowa (narciarska)

Abfahrtsignal, *das*; *-(e)s*, *-e* [fach.] sygnał (do odjazdu)

Abfahrtsstrecke, *die*; -, *-n* [sport.] trasa zjazdowa (narciarska)

Abfahrtsstapel, *die*; -, *-n* tablica z odjazdami pociągów (na dworcu)

Abfahrtszeit/**Abfahrtszeit**, *die*; -, *-en* godzina odjazdu (np. pociągu, autobusu)

Abfall, *der*; *-(e)s*, *-fälle* **1.** odpady, odpadki, skrawki, ścinki **2.** (tylko l. poj.): [rel., polit.] odstępstwo (np. od wiary), wystąpienie (np. z kościoła, z partii), wyrzeczenie się (np. Boga)

Abfallbehälter, *der*; *-s*, *-* pojemnik na odpadki

Abfallbeseitigung, *die*; -, *tylko l. poj.* wywóz śmieci, odpadków

Abfalleimer, *der*; -s, - - wiadro na odpadki, kosz na śmieci, kubeł

abfallen, *fällt ab, fiel ab, ist abgefallen* opadać, opaść, odejść, odchodzić (np. o ziemniakach przy obrabianiu, o materiale przy szyciu czegós)

abfallend spadzisty, pochyły (np. dach); spadziście, pochyło

Abfallerzeugnis, *das*; -*erzeugnisses*, -*erzeugnisse* produkt uboczny

abfällig pogardliwy, lekceważący, negatywny (np. uwaga); pogardliwie, lekceważąco, negatywnie

Abfallmaterial, *das*; -s, -*materialien* materiał odpadowy

Abfallprodukt, *das*; -(e)s, -e produkt uboczny

Abfallstoff, *der*; -(e)s, -e materiał odpadowy

Abfalltonne, *die*; -, -n kontener na śmieci

abfälschen, *fälscht ab, fälschte ab, hat abgefälscht* A: [sport.] podać(-wa)-ć fałszem, odbi(-ja)-ć się (np. piłkę, krążek) i podać(-wa)-ć w innym kierunku

abfangen, *fängt ab, fing ab, hat abgefangen* 1. A: przechwycić, przechwytywać, przejąć, przejmować (np. list, agenta) 2. A: [pot.] złapać, (u-)pilnować (spotkać i zagadnąć) (np. listonosza)

abfärben, *färbt ab, färbte ab, hat abgefärbt* 1. (za-)farbować, puścić, puszczać kolor (o bieliznie w praniu) 2. auf+A: [przen.] wpłynąć, wpływać, mieć wpływ (np. na dzieci), odbi(-ja)-ć się (np. na dzieciach) (np. o poglądach rodziców)

abfassen, *fasst ab, fasste ab, hat abgefasst* 1. A: (z-)redagować, ułożyć, układać, napisać (np. list, podanie, artykuł) 2. A: sporządzić, sporządzać (testament) 3. A, bei+D: [pot.] schwycić, schwytac, złapać, przylapać kogoś na czymś

Abfassung, *die*; -, -en 1. (z-)redagowanie, ułożenie, napisanie (np. listu, podania, artykułu) 2. sporządzenie, sporządzenie (np. testamentu)

abfaulen, *fault ab, faulte ab, ist abgefault* o(-d-)gnić, zgnić (i opaść) (np. o korzeniach kwiatów)

abfedern, *federt ab, federte ab, hat abgefedert* 1. A: (z-)amortyzować (np. wstrząsy, uderzenie) 2. A: [przen.] (z-)łagodzić (np. skutki bezrobocia)

abfeilen, *feilt ab, feilte ab, hat abgefeilt* 1. A: spiliować, opiliować, wygładzić pilnikiem (np. ostre ząbki tarczy metalowej) 2. A: opiliować, upiliować, rozpiłować pilnikiem (np. kłódkę) 3. A: [szkoln.] ściągnąć, ściągać, zwalić, zwałac, odpis(-yw)-ać (np. zadanie)

abfertigen, *fertigt ab, fertigte ab, hat abgefertigt* 1. A: przygotować(-yw)-ać do wysyłki, (wy-)ekspediować, odprawi(-a)-ć (np. listy, paczki) 2. A: odprawi(-a)-ć, załatwi(-a)-ć, obsłużyć, obsługiwać (np. podróżnych, bagaż na lotnisku) 3. A: [przen., pot.] odprawi(-a)-ć z kwitkiem, pozby(-wa)-ć się, zby(-wa)-ć

Abfertigung, *die*; -, -en 1. ekspedycja, wysyłka (np. poczty, paczek, towarów) 2. odprawa (np. pasażerów, bagażu), obsługa

Abfertigungsschalter, *der*; -s, - - stanowisko odprawy pasażerów, bagażu, towarów etc. (np. na lotnisku, na granicy)

abfeuern, *feuert ab, feuerte ab, hat abgefeuert* 1. A: [milit.] wystrzelić, wypalić, da(-wa)-ć ognia (np. z armaty)

abfinden, *findet ab, fand ab, hat abgefunden* A: wypła-

cić, wypłacać odszkodowanie, odprawę (np. ofercie wypadku, pracownikowi), zaspokoić, zaspokajać roszczenia finansowe (np. wierzyteli)

abfinden, *sich, findet sich ab, fand sich ab, hat sich abgefunden* 1. mit+D: ułożyć się, układać się (np. z wierzyteli), dojść, dochodzić (np. z wierzyteli) do porozumienia 2. bei+D, für+A, mit+D: [region.] (z-)rewanżować się (komuś np. za przyszłą upominkiem) 3. mit+D: (po-)godzić się (np. z losem)

Abfindung, *die*; -, -en 1. wypłacenie, wypłacanie odszkodowania, odprawy 2. odszkodowanie, odprawa, wysokość odszkodowania, odprawy

Abfindungssumme, *die*; -, -n odszkodowanie, odprawa, wysokość odszkodowania, odprawy

abflachen, *flacht ab, flachte ab, hat/ist abgeflacht*

1. A: (hat) zaokrąglić, zaokrąglać, złagodzić (np. krawędzie) 2. (ist) być coraz niższej jakości, mieć coraz niższy poziom (np. o programie rozrywkowym)

abflachen, *sich, flacht sich ab, flachte sich ab, hat sich abgeflacht* 1. przybrać, przybierać łagodniejszą formę (np. o górach), zejść, schodzić (np. o opuchliznie) 2. [przen.] spaść, spadać, przybrać, przybierać wolniejsze tempo (np. o produkcji)

abflauen, *flaut ab, flaute ab, ist abgeflaut* 1. słabnąć, uspokoić się, uspokajać się, (u-)cichnąć (np. o wietrze) 2. [przen.] (o-)słabnąć, (z-)malać, spaść, spadać (np. o zainteresowaniu akcjami), nie iść (np. o interesie)

abfliegen, *fliegt ab, flog ab, hat/ist abgeflogen* 1. (ist) odlecieć, odlatywać (np. o samolocie, ptakach) 2. (ist) [pot.] odlecieć, odlatywać, opaść, opadać (np. o błotniku) 3. A: (hat) wywieźć, wywozić, ewakuować samolotem (np. zagrożoną ludność)

abfließen, *fließt ab, floss ab, ist abgeflossen* 1. ściekać, ściekać (np. o wodzie deszczowej) 2. spływać, spływać, odpływać, odpływać (np. o wodzie z wanny) 3. aus+D: wypłynąć, wypływać (np. o krwi z rany) 4. [pot.] spływać, odprowadzić, odprowadzać wodę (np. o brodziku)

Abflug, *der*; -(e)s, -*flüge* 1. (tylko l. poj.) odlot (o ptakach), sposób podrywania się do lotu 2. odlot, start (samolotu) 3. [przen., pot.] w zwrocie: • *einen Abflug machen* = spadać, znikać, zabierać się, zabrać się (z jakiegoś miejsca)

Abflugzeit, *die*; -, -en godzina odlotu, startu (samolotu)

Abfluss, *der*; -*flusses*, -*flüsse* (tylko l. poj.) odpływ, spływ (możliwość ujęcia)

Abflussbecken, *das*; -s, - [techn.] zlew

Abflussgraben, *der*; -s, -*gräben* [techn.] rów odpływowy

Abflusshahn, *der*; -(e)s, -*hähne* [techn.] kurek spustowy

Abflusskanal, *der*; -s, -*kanäle* [techn.] kanał odpływowy, kanał ściekowy

Abflussrinne, *die*; -, -n [techn.] rynna ściekowa, rynna odpływowa

Abflussrohr, *das*; -(e)s, -e [techn.] rura odpływowa, rura spustowa

Abfolge, *die*; -, -n porządek, następstwo, kolejność (np. wydarzeń)

abfordern, *fordert ab, forderte ab, hat abgefordert* A: (za-)żądać, domagać się (np. dowodu osobistego)

abfotografieren, *fotografiert ab, fotografierte ab, hat abfotografiert* A: sfotografować (np. nowożeńców), zrobić komuś zdjęcie

Abfrage, *die; -, -n* [komp.] (za-)pytanie

abfragen, *fragt ab, fragte ab, hat abgefragt* jdn., A: [szkoln.] odpyt(-yw)-ać, przepyt(-yw)-ać (np. ucznia ze słówek)

abfressen, *frisst ab, fraß ab, hat abgefressen* A: objeść, objadać, ożeźreć, ożeżerać (np. liście, czereśnie) (o gasienicach, szpakach)

abfrieren, *friert ab, fror ab, hat/ist abgefroren* **1.** (ist) zmarznąć (i opaść) (np. o pąkach kwitnących drzew) **2.** sich (D), A: {hat} [przen., pot.] odmrozić, odmrażać (sobie np. palec)

Abfuhr, *die; -, -en* **1.** wywóz, wywózka (np. śmieci, drewna) **2.** [przen.] {zdecydowana} odmowa, odprawa **3.** [sport.] porażka

abführen, *führt ab, führte ab, hat abgeführt* **1.** A: odprowadzić, odprowadzać, odstawi(-a)-ć (np. bandytę) do aresztu, więzienia **2.** A: odprowadzić, odprowadzać rurami, przewodami, kanałami (np. wodę, ścieki)

Abführungsmittel, *das; -, -* [med.] środek na przyczyszczenie, środek przeczyszczający

Abführung, *die; -, -en* **1.** odprowadzenie, odprowadzanie, odstawienie, odstawianie do aresztu, więzienia (np. sprawcy) **2.** odprowadzenie, odprowadzanie czegoś (np. ścieków) rurami, przewodami, kanałami

abfüllen, *füllt ab, füllte ab, hat abgefüllt* **1.** A, mit+D: (taśmowo) napełni(-a)-ć (np. butelki winem) **2.** A: rozl(-ew)-ać, obciągać, obciągnąć, (za-)butelkować (np. piwo) **3.** A: [przen., pot.] upi(-ja)-ć kogoś, napełnić kogoś alkoholem

Abfüllung, *die; -, -en* napełnianie, rozlewanie, obciążanie, (za-)butelkowanie (np. wina)

abfüttern, *füttert ab, fütterte ab, hat abgefüttert* **1.** A: (na-)karmić (np. krowy), da(-wa)-ć karmę (np. krowom) **2.** A: [pot.] (na-)karmić (np. dzieci), da(-wa)-ć jeść (np. dzieciom) **3.** A: podsyż(-wa)-ć, podbi(-ja)-ć (np. płaszcz), da(-wa)-ć podszywkę, przywszy(-wa)-ć podszywkę od spodu (np. do płaszcza)

Abgabe, *die; -, -n* **1.** (tylko l. poj.) odda(-wa)-nie (np. kartek z głosami, prac semestralnych) **2.** {najcz. l. mn.} świadczenie pieniężne (na rzecz państwa) **3.** {najcz. l. mn.} [hist.] danina

Abgabefrist, *die; -, -en* termin oddania, złożenia, składania (np. prac semestralnych, wniosków)

abgabefrei [ekonom.] nie podlegający opodatkowaniu, wolny od podatku

abgabepflichtig [ekonom.] podlegający opodatkowaniu

Abgabepreis, *der; -es, -e* [handl.] cena sprzedaży (producenta)

Abgabetermin, *der; -(e)s, -e* termin odda(-wa)-nia, złożenia, składania (np. prac semestralnych, wniosków)

Abgang, *der; -(e)s, -gänge* **1.** (tylko l. poj.) [teatr.] zejście (ze sceny) **2.** ustąpienie, odejście (np. ze stanowiska), opuszczenie (np. szkoły) **3.** osoba wydalona, relegowana (np. ze szkoły) **4.** [milit., med.] zgon, wypadek śmiertelny **5.** odejście, odjazd, odpłynięcie (np. pociągu, statku)

Abgänger, *der; -s, -1* [urzęd.] uczeń opuszczający szkołę (relegowany) **2.** [pot., seks.] niekontrolowany, mimowolny wytrysk nasienia

abgängig **1.** [region.] zbyteczny, niepotrzebny, będący w nadmiarze (np. o zwierzętach hodowlanych) **2.** [urzęd., szczerze] zaginiony (o osobie)

Abgangezeugnis, *das; -zeugnisses, -zeugnisse* [szkoln.] świadectwo odejścia (ze szkoły)

Abgas, *das; -es, -e* {najcz. l. mn.} [techn.] gaz spalinyowy, spaliny

abgasarm [sam.] wydzielający niewielkie ilości spalin, ekologiczny (o silniku, samochodzie)

Abgaskatalysator, *der; -s, -en* [sam.] katalizator spalin

Abgasuntersuchung, *die; -, -en* [sam.] badanie czystości spalin

abgearbeitet zniszczony pracą, spracowany (np. kobieta, ręce)

abgeben, *gibt ab, gab ab, hat abgegeben* **1.** A: odda(-wa)-ć (np. klasówkę, kartki po głosowaniu, głos) **2.** A: doręczyć, doręczać, zostawić, zostawiać (np. list) **3.** A: odda(-wa)-ć na przechowanie (np. bagaż, płaszcz) **4.** D, A: odda(-wa)-ć, odstąpić, odstąpić (komuś np. swoją porcję) **5.** A, für+A: odda(-wa)-ć (np. pieniądze na prowadzenie domu) **6.** A: odda(-wa)-ć, złożyć, składać (np. urząd) **7.** A: [pot.] sprzed(-aw)-ać, odstąpić, odstąpić (np. używany motocykl)

abgeben, sich, *gibt sich ab, gab sich ab, hat sich abgegeben* mit+D: zająć się, zajmować się, interesować się (np. opuszczonymi dziećmi, badaniami genologicznymi)

abgebrannt **1.** [Austr., pot.] opalony (przez słońce), z opalenizną **2.** [przen., pot.] bez grosza, spłukany, goły

abgebraucht zużyty, znoszony, wyświechtany (np. odzież)

abgeblüht [pot.] (cynicznie) nieczuły, zobojeźniały; nieczule, zobojeźniałe

Abgebrüththeit, *die; -, tylko l. poj.* (cyniczna) nieczulość, zobojeźnienie

abgedroschen [pot.] oklepny, banalny

abgefeimt wyrafinowany, cwany, kuty na cztery nogi (np. lotr)

abgegriffen sfatygowany, wytarty, zniszczony przez częste dotykanie (np. książka)

abgehackt **1.** urywany, mało płynny (np. sposób mówienia) **2.** kanciasty, mało płynny, mało elastyczny (np. ruchy)

abgehärtet zmartwiony, strapiony, wycieńczony zgrzyzotami

abgehärtet zahartowany

abgehen, *geht ab, ging ab, ist abgegangen* **1.** odejść, odchodzić, pójść sobie **2.** odejść, odchodzić, odjechać, odjeżdżać (np. o pociągu), odpłynąć, odpływać (np. statku) **3.** A: odejść, obchodzić, (s-)kontrolować (np. trasę) **4.** von+D: odejść, odchodzić, opuścić, opuszczać (np. szkołę) **5.** pójść, zostać wysłanym (np. o poczcie) **6.** nach+D: prowadzić, skręcić, skręcać, zbyć, zbacać (np. na wschód) (o drodze) **7.** von+D: odejść, odchodzić, odgalejać się (np. od autostrady) (o drodze) **8.** odejść, odchodzić, opaść, odpadać, zejść, schodzić (np. o tynku, farbie), urwać się, urywać się

abgehetzt z(a)-męczony, zmordowany na skutek wielkiego pośpiechu

abgekämpft **1.** [milit.] wyczerpany bojem (np. oddziały) **2.** [przen.] wyczerpany, zmęczony na skutek wielkiego wysiłku

abgekartet ukartowany (np. gra)

abgeklappert **1.** stary, wysłuchany (np. koń), rozklekotany (np. rower) **2.** oklepany (np. przebój)

abgeklärt roztropny, wyważony, rozważny, dojrzały (bo posiadający duże doświadczenie życiowe) (np. człowiek, osąd); roztropnie, rozważnie, dojrzałe

Abgeklärtheit, *die*; -, *tylko l. poj.* roztropność, zrównoważenie, rozwaga, dojrzałość (przychodzące z wiekiem)

abgelagert dojrzały (na skutek leżakowania) (np. wino)

abgelatscht [pot.] znoszony, zdarty, zniszczony na skutek chodzenia (np. buty, kaptcie)

abgelaufen znoszony, zdarty, zniszczony na skutek chodzenia (buty)

abgelebt **1.** [podn.] wyniszczony, zniszczony życiem, zgrzybiały (np. staruszek) **2.** [podn.] przeżyty, staromodny, przestarzały (np. poglądy)

abgelegen (położony) na uboczu, ustronny, odległy (np. wieś, miejsce)

abgeleiert ograny, oklepany, powtarzany do znużenia (np. frazes)

abgelten, *gilt ab*, *galt ab*, *hat abgegolten* A: spłacić, spłacać, pokryć, pokrywać (np. długi), zaspokoić, zaspokajając (np. roszczenia)

abgelumpt [neg.] obszarpany, w obszarpanym ubraniu (np. żebrak)

abgelutscht [przen.] oklepany, wyeksploatowany (np. temat)

abgemacht zwrot używany dla potwierdzenia poczynionych ustaleń: • *Abgemacht!* = Zgodzi!/Dobra!/Interes ubity!

abgemagert **1.** chudy, wychudły, wychudzony, wycieńczony (np. dziewczyna) **2.** [przen.] odchudzony, zredukowany (np. wersja Windows)

abgemattet [pot.] zmęczony, wykończony

abgemergelt [region.] wyczerpany, wycieńczony, zmęczony pracą i ciągłymi troskami (np. twarz)

abgeneigt D: nieprzychylny (np. planom), nieżyczliwy, niechętny (komuś); nieprzychylnie, nieżyczliwie, niechętnie

abgenutzt [szczególnie pn. Niem.] zużyty, zniszczony (np. buty, opony)

abgenützt [pd. Niem., Austr. i Szwajc.] zużyty, zniszczony

Abgeordnete, *der/die*; -, *n* (z rodzajnikiem nieokr.: *ein Abgeordneter, eine Abgeordnete, zwei Abgeordnete*) [polit.] poseł/posłanka (do sejmu), deputowana/deputowana

Abgeordnetenbank, *die*; -, *-bänke* [polit.] ława poselska

Abgeordnetenhaus, *das*; -, *-häuser* **1.** [polit.] izba poselska, parlament **2.** parlament (o budynku)

Abgeordnetenmandat, *das*; -(e)s, -e [polit.] mandat poselski

Abgeordnetensitz, *der*; -, *-e* **1.** [polit.] ława poselska **2.** [polit.] mandat poselski

abgeplattet spłaszczony (np. nos)

abgerissen **1.** obszarpany (np. fotel, ubranie), w obszarpanym ubraniu, stanie (np. uciekinier) **2.** urwany (np. sposób mówienia), urwany, oderwany

abgerundet **1.** zaokrąglony (np. narożniki, krawędzie) **2.** zaokrąglony (np. liczba) **3.** [przen.] gładki (np. styl)

Abgesandte, *der/die*; -, *n* (z rodzajnikiem nieokr.: *ein Abgesandter, eine Abgesandte, zwei Abgesandte*) [podn.] wysłannik/wysłanniczka, delegat/delegatka

abgeschabt wytarty, zniszczony na skutek noszenia (np. kołmierz, spodnie)

abgeschieden [podn.] leżący, położony na uboczu, ustronny; na uboczu (np. wieś, domostwo)

Abgeschiedene, *der/die*; -, *n* (z rodzajnikiem nieokr.: *ein Abgeschiedener, eine Abgeschiedene, zwei Abgeschiedene*) (rzeczownik) [podn.] zmarły/zmarła

Abgeschiedenheit, *die*; -, *tylko l. poj.* samotność, osamotnienie, odosobnienie

abgeschlafft **1.** [pot.] wykończony, zmordowany **2.** [pot., neg.] skapcaniały

abgeschlagen **1.** [sport.] pobity, (po-)zostawiony daleko w tyle, zwyciężony (np. faworyt) **2.** [region., przen.] połamany (o człowieku), (bardzo) zmęczony

abgeschlossen **1.** samotny (np. życie), odcięty (od świata); samotnie, w osamotnieniu (np. żyć) **2.** zamknięty, osobny, z osobnym wejściem (np. teren, mieszkanie) **3.** zakończony, skończony (np. praca), kompletny, zamknięty (np. całość)

abgeschmackt [przen.] niesmaczny, płaski (np. dowcip, uwaga)

Abgeschmacktheit, *die*; -, *n* **1.** (tylko l. poj.) [przen.] niesmaczność (np. wypowiedzi) **2.** [przen.] niesmaczna wypowiedź, niesmaczne zachowanie

abgesehen w zwrotach: • *abgesehen davon, dass ... = pomijając/pominawszy to, że .../abstrahując od tego, że ...* • *von wenigen Ausnahmen abgesehen* = abstrahując od nielicznych wyjątków

abgesondert samotny, zdystansowany; samotnie, na uboczu, z dala (np. żyć)

abgespannt zmęczony, znużony, wyczerpany

abgespielt zniszczony, wytarty na skutek częstej gry (np. piłka, karty) lub częstego przegrywania (np. kasety)

abgestanden **1.** zwietrzały, wystany (np. kawa, piwo); zwietrzałe (np. smakować) **2.** zastały, nieswieży (np. powietrze) **3.** [przen.] oklepany, wyświechtany (np. frazes), przestarzały (np. argument)

abgestimmt (dobrze) dobrany, skomponowany, zestawiony (np. mieszanka herbat)

abgestorben **1.** obumarły (np. komórki roślinne, drzewa) **2.** [przen.] zgrabiwały, zdrewniały, ściernięty (np. palce u nóg)

abgestoßen **1.** utracony na skutek uderzenia (np. róg biurka) **2.** poobijany, obity, uszkodzony na skutek uderzenia (np. filizanki)

abgestumpft nieczuły, zubożnięty, obojętny (np. na ludzką krzywdę), otepiały

Abgestumpftheit, *die*; -, *tylko l. poj.* zubożnienie, otepienie, znieczulica

abgetakelt [przen., neg.] zużyty, zniszczony (zyciem, pracą), podupały (np. aktorka)

abgetan [rzadko] zakończony, zamknięty (np. afera)

abgetragen znoszony (np. kurtka)

abgetreten znoszony, zdarty, zniszczony na skutek chodzenia (buty, obcasy)

abgetrieben [przestarz.] zgonyony (np. koń)

abgewetzt wytarty, wyświechtany (np. kieszenie w spodniach, siedzenia w samochodzie)

abgewinnen, *gewinnt ab*, *gewann ab*, *hat abgewonnen* 1. jdm., A: wygr-(yw-)ać (od kogoś np. pieniądze podczas gry w karty) 2. jdm., A: [przen.] wy doby-(wa)-ć (np. uśmiech od kogoś)

abgewirtschaftet zrujnowany na skutek złego gospodarowania (np. majątek rolny)

abgewöhnen, *gewöhnt ab*, *gewöhnte ab*, *hat abgewöhnt* jdm./sich (D), A: odzwyczaić, odzwyczajać (kogoś/się np. od palenia papierosów, od głu piego śmiechu), oduczyć, oduczać (kogoś/się np. palenia papierosów, mlaskania przy jedzeniu)

abgewohnt zniszczony mieszkaniem (przez dłuższy czas) (np. pokój)

Abgewöhnung, *die*; -, *tylko l. poj.* odzwyczajanie się, odzwyczajanie się

abgezählt wyliczony, odliczony (np. pieniądze, prospekty)

abgezehrt zmizerowany (np. organizm), zmizerniały, wychudły, wyniszczony; mizernie

abgießen, *gießt ab*, *goss ab*, *gat abgegossen* 1. A, aus+D: odl-(ew-)ać, ul-(ew-)ać (np. część wody z garnka) 2. A: częściowo opróżni-(a)-ć (z płynu) (np. garnek) 3. A: odcedzić, odcedzać

Abglanz, *der*; -es, *tylko l. poj.* 1. odbłask, odbicie (np. słońca) 2. [przen.] (słabe) odbicie, cień (np. dawnej świetności)

abgleichen, *gleichet ab*, *glich ab*, *hat abgeglichen* 1. A: [bud.] ułożyć, układać coś do poziomu, wypoziomować (np. wylewkę betonową) 2. A: dopasow-(yw-)ać, dostosow-(yw-)ać, uśredni-(a)-ć (np. wymiary) w wyniku porównywania

abgleiten, *gleitet ab*, *glitt ab*, *ist abgeglitten* 1. von+D: [podn.] ześliznąć się, ześlizgiwać się (np. ze stołu) 2. von+D: [przen., podn.] spływać, spływać po kimś, odbi-(ja)-ć się od kogoś (np. o uwagach, napomnieniach) 3. [przen., podn.] odejść, odchodzić, odbiec, odbiegać od tematu (np. o myślach) 4. in+D: [przen., podn., neg.] iść, pójść w jakimś (złym) kierunku (np. w stronę anarchii)

Abgott, *der*; -(e)s, *götter* 1. [przestarz.] bożek 2. [przen.] bożyszcz

Abgötterei, *die*; -, *tylko l. poj.* bałwochwalstwo

abgöttisch 1. [przestarz.] bałwochwalczy; bałwochwalczo 2. [przen.] bezgranicznie (np. kogoś kochać)

abgraben, *gräbt ab*, *grub ab*, *hat abgegraben* 1. A: zebrać, zbierać, usunąć, usuwać kopiąc łopatą (np. ziemię, warstwę ziemi) 2. A: odprowadzić, odprowadzać przezkopem (np. wodę)

abgrasen, *grast ab*, *graste ab*, *hat abgegrast* 1. A: objeść, objadać z trawy (np. wzgórze) (np. o owcach) 2. A: [pot.] obszukać, przeszukać, obejść, obchodzić (np. całą okolicę) w poszukiwaniu czegoś

abgreifen, *greift ab*, *griff ab*, *hat abgegriffen* A: sfatygować, wytrzeć, wycierać, (z-)niszczyć przez częste dotykanie (np. okładkę książki)

abgreifen, *sich*, *greift sich ab*, *griff sich ab*, *hat sich abgegriffen* wytrzeć się, wycierać się, zuży-(wa)-ć się, (z-)niszczyć się przez częste dotykanie, chwytanie (np. o poręczu fotela)

abgrenzen, *grenzt ab*, *grenzte ab*, *hat abgegrenzt* 1. A, von+D: odgraniczyć, odgraniczać (np. własną działkę od działki sąsiada) 2. A: [przen.] rozgraniczyć, rozgraniczać, określić, określać, (z-)definiować (np. pojęcia, zakresy kompetencji)

Abgrenzung, *die*; -, *-en* odgraniczenie, odgraniczanie, rozgraniczenie, rozgraniczanie

Abgrund, *der*; -(e)s, *-gründe* [też przen.] otchłań, przepaść, czeluść

abgrundhässlich [neg.] okropnie brzydki, tak brzydki, że już brzydszym być nie można

abgründig 1. [przen.] głęboki, niezmierny (np. nienawiść); głęboko, niezmiernie (np. kogoś nienawidzić) 2. [przen.] wielki, niesamowity (np. tajemnica); zagadkowo, tajemniczo, niesamowicie (np. uśmiechać się)

abgrundtief 1. przepastny (np. wąwóz); przepastnie 2. [przen.] bezdeny, bezgraniczny (np. nienawiść), niezmiernie głęboki; bezdennie, bezgranicznie, niezmiernie głęboko (np. kimś pogardzać)

abgucken, *guckt ab*, *guckte ab*, *hat abgeguckt* A, bei+D: [pot.] podpatrzeć, podpatrywać (np. sztukę) 2. A: nauczyć się

Abguss, *der*; *-gusses*, *-güsse* 1. odlew, kopia, np. posąg, figurki 2. [region.] zlew

abhacken, *hackt ab*, *hackte ab*, *hat abgehackt* 1. D, A: odrąbać, odrąbywać, obciąć, obcinać siekierą, tasakiem (np. kurze łeb) 2. jdm., A: [pogardliwie] skrócić, skracać (np. kogoś o głowę)

abhaken, *hakt ab*, *hakte ab*, *hat abgehakt* 1. A: zdjąć, zdejmować, spuścić, spuszczać z haka (np. okiennice), odczepić, odczepiać z kluczeki (np. pasek od torbelki) 2. A: [przen., pot.] odfajkować, odfajkować (np. załatwione sprawy, nazwiska, listę)

abhalten, *hält ab*, *hielt ab*, *hat abgehalten* 1. A, von+D: trzymać coś z dala, w pewnej odległości od czegoś (np. gazetę z dala od oczu) 2. A: wysadzić, wysadzać (dziecko) dla załatwienia potrzeby 3. A: zatrzym-(yw-)ać (np. wiatr) 4. A, von+D: odpędzić, odpędzać (np. muchy od ciasta) 5. A, von+D: powstrzym-(yw-)ać (np. dzieci od robienia głupstw) 6. A: przeprowadzić, przeprowadzać (np. zebranie, wybory)

Abhaltung, *die*; -, *-en* 1. przeszkoda (w zrobieniu czegoś w przybytku dokądś) 2. von+D: odbycie, odbywanie (np. zebrania), przeprowadzenie, przeprowadzanie (np. wyborów)

abhandeln, *handelt ab*, *handelte ab*, *hat abgehandelt* 1. jdm., A: wytargować (np. zegarek od sąsiada) 2. A: omówić, omawiać (naukowo) (np. jakieś zagadnienie)

abhanden w zwrotach: • *Mein Geldbeutel ist mir abhanden gekommen.* = Portmonetka gdzieś mi się zapodziała. • *der abhanden gekommene Brief* = zaginiony list

Abhang, *der*; -(e)s, *-hänge* zbocze, stok (góry)

abhängen 1. *hängt ab*, *hängte ab*, *hat abgehängt* 1. A: zdjąć, zdejmować (np. obraz) z haka, ze ściany itd. 2. A: odłączyć, odłączać, odczepi-(a)-ć (np. wagon,

przyczepę) **3.** A: [pot., przen.] zostawi(-a)-ć, rzucić, rzucać (np. partnera, przyjaciela)

abhängig II. *hängt ab, hing ab, hat abgehungen* **1.** von+D: zależeć (np. od pogody, przypadku, okoliczności) **2.** von+D: zależeć (np. finansowo od rodziców)

abhängig I. von+D: zależny (np. od okoliczności, finansowo od rodziców) **2.** von+D: uzależniony (np. od alkoholu, narkotyków) **3.** zależny, niesamodzielny (np. pracownik)

Abhängigkeit, *die*; -, -en **1.** zależność (np. od okoliczności, finansowa) **2.** uzależnienie (np. od alkoholu) **3.** zależność (od przełożonego w pracy), podległość (szefowi w pracy)

abhärten, *härtet ab, härtete ab, hat abgehärtet* **1.** A: (za-)hartować (np. ciało, stal) **2.** sich (A), gegen+A: (za-)hartować się, sta(-wa)-ć się odpornym (np. na przeziębienia)

Abhärtung, *die*; -, *tylko l. poj.* (za-)hartowanie (się)

abhauen, *haut ab, haute/hieb ab, hat/ist abgehauen* **1.** A: (hat) odbi(-ja)-ć, skuć, skuwać (np. tynk) **2.** A: (hat) odrąb(-yw)-ać, odciąć, odcinać (np. konary, gałęzie)

abhäuten, *häutet ab, häutete ab, hat abgehäutet* A: obdrzeć, obdzierać ze skóry, zdjąć, zdejmować skór(-k)-ę (np. z kielbasy), oprawi(-a)-ć (np. zająca)

abheben, *hebt ab, hob ab, hat abgehoben* **1.** A, von+D: zdjąć, zdejmować (np. pokrywkę z garnka) **2.** A: podnieść, podnosić (np. słuchawkę) **3.** A, von+D: [bank.] podjąć, podejmować

abheben, *sich, hebt sich ab, hob sich ab, hat sich abgehoben* **1.** podnieść się, podnosić się i odejść, odchodzić, odstawać (np. o skorce chleba) **2.** von+D/gegen+A: odbi(-ja)-ć się, odcinać się (optycznie) (np. od tła), kontrastować (np. z niebem)

abheften, *heftet ab, heftete ab, hat abgeheftet* **1.** A: wpiąć, wpiąć do skoroszytu, segregatora (np. zamówienia) **2.** A: przychwycić, przychwytować, zebrać, zbierać (szpilkami) (np. fałdy na materiale)

abhelfen, *hilft ab, half ab, hat abgeholfen* D: zapobiec, zapobiegać, zaradzić, zaradzać (np. złu), usunąć, usuwać (np. trudność)

abhetzen, *hetzt ab, hetzte ab, hat abgehetzt* A: z(-a) męczyć, zęgnąć, zmordować ciągłym poganianiem (np. konie)

abhetzen, *sich, hetzt sich ab, hetzte sich ab, hat sich abgehetzt* męczyć się, zameczać się, (z-)mordować się (pracą w wielkim pośpiechu)

Abhilfe, *die*; -, -n zapobieżenie, zapobieganie, zarządzenie (np. trudnościom), usunięcie, usuwanie (np. trudności), pomoc

abhebeln, *hebelt ab, hebelt ab, hat abgehobelt* **1.** A: [techn.] o(-b)heblować, wygładzić, wygładzać heblem (np. krawędzie progu)

abhold D: [podn.] nieprzychylny, niechętny, przeciwny (np. szumnym słowom)

abholen, *holt ab, holte ab, hat abgeholt* **1.** A, auf+D/an+D: odebrać, odbierać (np. paczkę z poczty, w okienku) **2.** A, von+D/an+D: odebrać, odbierać (kogoś np. z/spod dworca), wyjść, wychodzić (po kogoś np. na dworzec) **3.** A: [pot.] (za-)aresztować kogoś

Abholer, *der*; -s, - **1.** właściciel skrytki pocztowej

(sam odbierający pocztę) **2.** klient odbierający towar bezpośrednio w magazynie

Abholmarkt, *der*; -(e)s, -märkte [handl.] sklep, magazyn prowadzący towary z odbiorem własnym klienta (i przez to tańsze)

Abholpreis, *der*; -es, -e [handl.] cena towaru odbieranego przez klienta bezpośrednio z magazynu

abholzen, *holt ab, holzte ab, hat abgeholt* A: wyciąć, wycinać, wyrąb(-yw)-ać (np. las, stare drzewa)

Abholzung, *die*; -, -en wyrąb, wycięcie, wycinanie (np. lasów)

Abhöraktion, *die*; -, -en akcja podsłuchowa

Abhöranlage, *die*; -, -n aparatura podsłuchowa

abhorchen, *horcht ab, horchte ab, hat abgehört* **1.** A: osłuch(-iw)-ać, badać osłuchując (np. chorego, płuća) **2.** A: [rzadko] podsłuch(-iw)-ać (np. rozmowy telefoniczne)

abhören, *hört ab, hörte ab, hat abgehört* jdn. A: [szkoln.] odpyt(-yw)-ać, przepyt(-yw)-ać (np. ucznia ze słówek)

Abhörgerät, *das*; -(e)s, -e urządzenie podsłuchowe, aparat podsłuchowy

Abhörwanze, *die*; -, -n [neg., żargon.] „pluskwa” (o aparacie podsłuchowym)

abhungern, *hungert ab, hungerte ab, hat abgehungert* **1.** A: (s-)tracić na wadze (np. cztery kilogramy) stosując głodówkę **2.** [przen.] w zwrotach: • *Ich habe mir das Geld für die Reise abgehungert.* = Pieniądze na podróż zdobył/am oszczędzając na jedzeniu.

abhungern, *sich, hungert sich ab, hungerte sich ab, hat sich abgehungert* głodować, (z-)głodzić się

abhusten, *hustet ab, hustete ab, hat abgehustet* odkaszlnąć, odkaszlwać

Abi, *das*; -s, -s (l. mn. rzadko) matura, krótsze określenie na → Abitur

abisolieren, *isoliert ab, isolierte ab, hat abisoliert* A: [fach.] usunąć, usuwać izolację (np. z końcówki kabla)

Abitur, *das*; -s, -e (l. mn. rzadko) [szkoln.] matura, egzamin dojrzałości

Abiturient, *der*; -en, -en [szkoln.] maturzystą

Abiturklasse, *die*; -, -n [szkoln.] klasa maturalna

Abiturprüfung, *die*; -, -en [szkoln.] egzamin maturalny

Abiturzeugnis, *das*; -zeugnisses, -zeugnisse [szkoln.] świadectwo maturalne

abjagen, *jagt ab, jagte ab, hat abgejagt* **1.** D, A: odebrać, odbierać (kogoś np. łup, piłkę, klientów) **2.** A: zgonić, zęgnąć (np. konie)

abjagen, *sich, jagt sich ab, jagte sich ab, hat sich abgejagt* zmęczyć się, zmachać się (wykonując coś w wielkim pośpiechu)

abkämmen, *kämmt ab, kämmt ab, hat abgekämmt* **1.** A: wycesać grzebieniem (np. włosy, wełnę)

2. A, nach+D: [przen.] przeczes(-yw)-ać, przeczuk(-iw)-ać (np. las w poszukiwaniu sprawcy)

abkämpfen, *kämpft ab, kämpfte ab, hat abgekämpft* jdm., A: [przestarz.] wydrzeć, wydzierać coś od kogoś, wymusić, wymuszać coś na kimś (np. zgodę)

abkämpfen, *sich, kämpft sich ab, kämpfte sich ab, hat sich abgekämpft* [przen.] pracować do wyczerpania, robić coś, aż się ustanie (ze zmęczenia), da(-wa)-ć z siebie wszystko

abkanten, *kantet ab, kantete ab, hat abgekantet* A: [techn.] (s)-fazować (np. deskę), obciąć, obcinać ostre krawędzie (np. deski)

abkanzeln, *kanzelt ab, kanzelte ab, hat abgekanzelt* A: [pot.] zbesztać, skrzyżżyć (np. swojego zastępcę)

Abkanzellung, *die; -, -en* [pot.] zbesztanie, bura
abkapseln, *sich, kapselt sich ab, kapselte sich ab, hat sich abgekapselt* odizolować się, zamknąć się w sobie (np. po śmierci najlepszego przyjaciela)

abkarten, *kartet ab, kartete ab, hat abgekartet* A: [pot.] ukartować (np. gre), uknuć coś

abkassieren, *kassiert ab, kassierte ab, hat abkassiert* A: [pot.] (s)-kasować (np. napoje, stolik)

abkauen, *kaut ab, kaute ab, hat abgekaut* A: obgryźć, (po-)obgryzać (np. paznokcie, ołówki)

abkaufen, *kauft ab, kaufte ab, hat abgekauft* **1.** jdm., A: odkupić, kupić (np. starą szafę od znajomych) **2.** jdm., A: [przen.] kupić, wyciągnąć, wyciągać (od syna np. każde słowo) **3.** jdm., A: [przen.] (u)-wierzyć (komuś np. w zmyśloną historię)

Abkehr, *die; -, tylko l. poj. von+D*: odwrócenie się (np. od świata), oddalenie się (np. od Boga), odwrót (np. od polityki zbrojnej)

abkehren, *kehrt ab, kehrte ab, hat abgekehrt* **1.** A: odwrócić, odwracać (np. głowę) **2.** A, von+D: [pd. Niem.] z(-a)-mieść, zamiatać (np. liście z chodnika)

abkehren, *sich, kehrt sich ab, kehrte sich ab, hat sich abgekehrt* von+D: [przen.] odwrócić się, odwracać się, oddalić się, oddalać się (np. od kogoś, od świata)

abklappern, *klappert ab, klapperte ab, hat abgeklappert* A: [pot.] obieć, obiegać, oblecieć, oblatywać, obejść, obchodzić

abklären, *klärt ab, klärte ab, hat abgeklärt* A: wyjaśnić(-a)-ć, ustalić, ustalać (np. pojęcia, etapy pracy)

Abklatsch, *der; -(e)s, -e* (l. mn. rzadko) [neg.] imitacja, licha kopia

abklatschen, *klatscht ab, klatschte ab, hat abgeklatscht* **1.** D, A: odbi(-ja)-ć (np. komuś partnerkę w tańcu) **2.** A: [sport.] odbi(-ja)-ć dłońią (np. piłkę)

abklingen, *klingt ab, klang ab, ist abgeklungen* **1.** (u)-cichnąć, (o)-słabnąć (np. o hałasie, echu) **2.** [przen.] opaść, opadać, minąć, mijać (np. o gorącym zdenerwowaniu)

abklopfen, *klopft ab, klopfte ab, hat abgeklopft* **1.** A, von+D: odbi(-ja)-ć, o(-b)-tłukiwać (np. tynek ze ścian) **2.** A: otrzepać, otrzepywać (np. płaszcz)

abknabbern, *knabbert ab, knabberte ab, hat abgeknabbert* **1.** A: [pot.] odgryźć, ugryźć kawałek czegoś, odgryzać po kawałeczku (np. skórkę chleba) **2.** A: [pot.] o(-b)-gryźć, o(-b)-gryzać (np. kość)

abknallen, *knallt ab, knallte ab, hat abgeknallt* A: [pot., neg.] odstrzelić, ustrzelić, zastrzelić (np. lisa, zdrajcę)

abknapsen, *knapst ab, knapste ab, hat abgeknapst* **1.** jdm., A, von+D: [pot.] ur(-yw)-wać, obciąć, obcinać (np. robotnikowi kilka złotych z wynagrodzenia) **2.** A, von+D, für+A: [pot.] urwać, urywać, uszczyknąć (np. każdego miesiąca kilka złotych z budżetu domowego na wyjazd wakacyjny)

abkneifen, *kneift ab, kniff ab, hat abgekniffen* **1.** A: odciąć, odcinać (np. drut) obcęgami, szczypcami **2.** A: uszczyknąć, uszczykiwać palcami, paznokciami (np. listek)

abknicken, *knickt ab, knickte ab, hat/ist abgeknickt* **1.** A: (hat) ułamać(-yw)-ać, odłamać(-yw)-ać odciągając w dół (np. łądźkę, pęd kwiatowy) **2.** (ist) skrócić, skrócić (np. o ulicy)

abknipsen, *knipst ab, knipste ab, hat abgeknipst* **1.** A: [pot.] (delikatnie) uciąć, ucinąć, odciąć, odcinać nożyczkami, szczypczykami (np. kwiatek, końcówkę cygara) **2.** A: [pot.] wypstrykać (np. film, kliszę w aparacie)

abknöpfen, *knöpft ab, knöpfte ab, hat abgeknöpft* **1.** D, A: odpiąć, odpinać (np. dziecku kaptur od kurtki) **2.** jdm., A: [przen., pot.] wyłudzić, wyłudzać, wyciągnąć, wyciągać (np. pieniądze od kogoś)

abkochen, *kocht ab, kochte ab, hat abgekocht* **1.** A: [rzadko, kulin.] (u)-gotować (aż będzie miękki, gotowy do spożycia) (np. ziemniaki) **2.** A: [kulin.] zagotować, przegotować (np. wodę)

abkommandieren, *kommandiert ab, kommandierte ab, hat abkommandiert* A, an+A/zu+D/nach+nazwa kraju, kontynentu: [milit.] odkomenderować(-yw)-ać (np. żołnierza na front/do kopania rowów/do Afganistanu)

abkommen, *kommt ab, kam ab, ist abgekommen* **1.** von+D: zboczyć, zbacać (np. z drogi) **2.** von+D: odejść, odchodzić (np. od tematu) **3.** von+D: odejść, odchodzić, odstąpić, odstępować (np. od realizacji planu), zaniechać (np. realizacji planu)

Abkommen, *das; -s, - mit+D, über+A, zwischen D und D*: [urzęd.] układ, umowa, ugoda (z kimś, o czymś, między kimś i kimś)

Abkömmling, *der; -s, -e* **1.** [najcz. jur.] potomek **2.** [chem.] pochodna, związek pochodny

abkoppeln, *koppelt ab, koppelte ab, hat abgekoppelt* A: spuścić, spuszczać ze smyczy, odwiązać, odwiązywać (np. psa)

Abkoppelung, *die; -, -en* spuszczenie, spuszczenie ze smyczy, odwiązywanie (np. psa)

abkratzen, *kratzt ab, kratzte ab, hat/ist abgekratzt* **1.** A, von+D: (hat) zdrap(-yw)-ać, zeszkrob(-yw)-ać (np. farbę z szyby) **2.** A: (hat) oszkrob(-yw)-ać (np. buty) **3.** (ist) [przen., neg.] wykitować, kipnąć

Abkratzer, *der; -s, -* [przestarz.] skrobaczka, metalowe ostrze przybijane przed wejściem do domu, służące do zeszkrobывania błota z butów

abkriegen, *kriegt ab, kriegte ab, hat abgekriegt* **1.** A: [pot.] ściągnąć, ściągać, zdjąć, zdejmować (np. pokrywkę) **2.** A: [pot.] oberwać, obrywać (np. torpedą, pociskiem) **3.** A: [przen., pot.] znaleźć (np. męża) **4.** A: [pot.] otrzym(-yw)-ać, dosta(-wa)-ć

abkühlen, *kühlt ab, kühlte ab, hat abgekühlt* **1.** A/sich (A): [też przen.] ochłodzić, ochładzać, oziębi(-a)-ć, (o)-studzić (np. mleko, siebie przed kąpielą w morzu) **2.** (o)-stygnąć (np. o wodzie) **3.** A: [przen.] ostudzić (np. emocje) (np. o jakimś zajściu, wydarzeniu)

abkühlen, *sich, kühlt sich ab, kühlte sich ab, hat sich abgekühlt* **1.** [met.] oziębi(-a)-ć się, ochłodzić się, ochładzać się • *Nach dem Gewitter hat es sich stark abgekühlt.* = Po burzy bardzo się ochłodziło. **2.** (o)-stygnąć (np. o silniku, zupie) **3.** [przen.] (o)-słabnąć (np. o wzajemnych kontaktach)

Abkühlung, *die; -, -en* (l. mn. rzadko) **1.** ostudzenie